

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 589/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť E. H., zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Grošaftom, Makovického 7, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 10/2013 z 27. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2014 doručená sťažnosť E. H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Grošaftom, Makovického 7, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 M Cdo 10/2013 z 27. mája 2014.

Stážovateľ v sťažnosti uviedol:

«Návrhom z 21. 01. 2008, adresovaným Okresnému súdu Žilina, sa sťažovateľ ako navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti výpovede danej mu sťažovateľom ako odporcom listom z 08. 08. 2007, ako aj zaplataenia mzdy od 01. 12. 2007 a náhrady trov konania. Poslednou zmenou návrhu z 09. 01. 2011, súdom v časti pripustenou dňa 25. 01. 2011, navrhovateľ rozšíril rozsah uplatnenej náhrady mzdy.

Okresný súd Žilina rozsudkom z 25. 01. 2011, sp. zn.: 14C 10/2008-257 návrh navrhovateľa zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že posúdením všetkých skutočností, ktoré počas konania vyšli najavo dospel k názoru, že žaloba nie je dôvodná a zo strany odporcu ako zamestnávateľa došlo k platnému ukončeniu pracovného pomeru s navrhovateľom vyššie uvedenou výpoveďou. Podľa názoru súdu prvého stupňa boli splnené všetky formálne aj materiálne podmienky platnosti výpovede, teda výpoveď bola daná v písomnej forme, bol nezameniteľne konkretizovaný výpovedný dôvod, vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je osobou so zdravotným postihnutím, bol daný vopred súhlas podľa § 66 zákona č. 311/2001 Z. z., výpoveď bola prerokovaná odborovou organizáciou a odporca ako zamestnávateľ nemal možnosť navrhovateľa naďalej zamestnávať, a to ani po predchádzajúcej príprave. Ďalej uviedol, že na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani rozsudok krajského súdu v Žiline z 16. 12. 2008, sp. zn.: 21S 160/2007, ani rozsudok Najvyššieho súdu SR z 18. 11. 2009, sp. zn.: 1 Sžo 119/2009, ktorým bol napadnutý rozsudok Krajského súdu Žilina zmenený tak, že sa zrušuje rozhodnutie ÚPSVaR z 12. 06. 2007 č. AA/2007/34432/12130/OISS a vec sa mu vracia na ďalšie konanie. Podľa názoru prvostupňového súdu, zrušenie právoplatného rozhodnutia v danom konaní môže mať vplyv len na možnosť posúdenia nezákonnosti rozhodnutia, nie však na konanie odporcu, ktorý konal na základe právoplatného rozhodnutia.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu rozsudkom z 21. 06. 2011, sp. zn.: 5Co 118/2011 rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu potvrdil. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že sa plne stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj prislúchajúceho spisového materiálu dospel k záveru, že okresný súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 132 a nasl. O. s. p. Odvolací súd v odôvodnení svojho

rozsudku ďalej uviedol, že súd prvého stupňa správne skúmal, či sú splnené formálne a materiálne podmienky platnosti výpovede. Ďalej odvolací súd uviedol, že k skutočnostiam uvádzaným navrhovateľom v odvolaní ohľadne organizačnej zmeny nadbytočnosti a príčinnej súvislosti medzi organizačnou zmenou na strane zamestnávateľa a nadbytočnosťou zamestnanca súd zdôraznil, že navrhovateľ v konaní pred súdom prvého stupňa nenamietal organizačnú zmenu. Vzhľadom na túto skutočnosť odvolací súd sa námietkou navrhovateľa ohľadne organizačnej zmeny a s ňou súvisiacej nadbytočnosti a príčinnej súvislosti nezaoberal.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie z 18. 06. 2013, sp. zn.: VI/1 PZ 351/13 - 6G. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Generálny prokurátor v odôvodnení svojho mimoriadneho dovolania uviedol, že v čase doručenia výpovede zamestnancovi so zdravotným postihnutím síce mal odporca predchádzajúci súhlas orgánu verejnej moci so skončením pracovného pomeru, ale tento bol nezákonný, z toho dôvodu došlo k jeho zrušeniu a do rozhodnutia súdu prvého stupňa, o návrhu zamestnanca na určenie neplatnosti výpovede, nebol daný súhlas (absentovalo právoplatné rozhodnutie vecne príslušného orgánu verejnej moci). Ďalej generálny prokurátor uviedol, že súhlas s výpoveďou danou zamestnávateľom zamestnancovi so zdravotným postihnutím musí byť predchádzajúci, t. j. musí predchádzať samotnej výpovedi, čo v konkrétnom prípade splnené nie je.

O mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora rozhodol Najvyšší súd SR Uznesením z 27. 05. 2014, sp. zn.: 2M Cdo 10/2013, ktorým zamietol mimoriadne dovolanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne: „... pri rozhodovaní veci nemôže brať do úvahy skutočnosti, ktoré nastali v minulosti, avšak v čase vyhlásenia rozhodnutia už netrvajú, ako ani anticipovať skutočnosti, ktoré v čase vyhlásenia nenastali... Platnosť výpovede teda súdy správne posudzovali podľa stavu, aký bol v dobe podania a doručenia výpovede a nie podľa stavu rozhodovania.»

Sťažovateľ vo veci samej navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 814 90 Bratislava porušil uznesením z 27.05.2014, sp. zn.: 2M Cdo 10/2013 základné právo alebo slobodu E. H., garantované čl. 36, písm. b) Ústavy SR.

2. Ústavný súd SR zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.05.2014, sp. zn.: 2M Cdo 10/2013 a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť E. H. trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Michala Grošafta, advokáta, so sídlom Makovického 7, 010 01 Žilina, zapísaný v zozname advokátov vedeného SAK pod č. 6427, bankové spojenie:...”

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 36 písm. b) ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Cdo 10/2013 z 27. mája 2014. V odôvodnení predmetného rozsudku sa uvádza:

„... Platnosť právnych úkonov, vrátane úkonov podľa pracovnoprávných predpisov, treba posudzovať k okamihu a so zreteľom na okolnosti, kedy bol právny úkon urobený. V čase výpovede žalovaná disponovala právoplatným rozhodnutím správneho orgánu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina z 31. mája 2007 č. C/2007/040524, ktorým bol žalovanej ako zamestnávateľovi podľa ustanovenia § 66 Zákonníka práce udelený predchádzajúci súhlas na skončenie pracovného pomeru výpoveďou podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce so žalobcom ako zamestnancom, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím. Keďže predmetné rozhodnutie správneho orgánu, ktorým bol

žalovanej udelený súhlas na skončenie pracovného pomeru nadobudlo právoplatnosť 24. júla 2007, žalovanej nič nebránilo v tom, aby listom z 8. augusta 2007 žalobcovi vypovedala pracovný pomer. Na tomto závere nemení nič ani skutočnosť, že neskôr bol súhlas Najvyšším súdom Slovenskej republiky a následne Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny zrušený a vec bola správny orgán vrátená na ďalšie konanie. Konštantná judikatúra aj právna veda vychádzajú totiž z tzv. prezumpcie správnosti správneho aktu, podľa ktorej i vadný správny akt, ktorý nie je nulitný, sa pokladá za bezvadný, pokiaľ nie je úradným postupom zrušený alebo zmenený. To znamená, že aj vadný správny akt, dokiaľ nebol zrušený, vyvoláva zamýšľané právne účinky (porovnaj tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. marca 2008, sp. zn. 2 Cdo 68/2007).

Čo sa týka právneho posúdenia nulitnosti správnych aktov ako otázky prejudiciálnej ako aj otázky, kedy sú všeobecné súdy oprávnené mimo rámec správneho súdnictva preskúmať správne akty, dovolací súd udáva, že nulitné sú také rozhodnutia, ktoré boli vydané takými správnymi orgánmi, na vydanie ktorých nebol konkrétny správny orgán absolútne vybavený právomocou, a na ktoré sa pozerá ako keby nikdy neboli vydané, tzv. paakty. Len takéto rozhodnutia je všeobecný súd oprávnený preskúmať mimo rámca správneho súdnictva. Preskúmať teda môže správne akty zásadne len so zreteľom k tomu, či sa jedná o akty nulitné, t. j. také vady, ktoré sú tak závažné, že sa neuplatňuje prezumpcia ich správnosti. U ostatných platí prezumpcia ich správnosti. Skutočnosť, že súhlas bol v priebehu súdneho konania pre jeho nezákonnosť zrušený, nemá za následok jeho ničotnosť (nulitu).

Súdy nižšieho stupňa teda vo veci správne aplikovali ustanovenie § 66 Zákonníka práce. Ak generálny prokurátor v danej veci dospel k opačnému názoru, ide o právny názor nesprávny, nemajúci oporu v zákone...

Sťažovateľ námietku porušenia označeného práva nespájal s princípmi spravodlivého procesu vyplývajúcimi z čl. 46 až čl. 48 ústavy, ale namietal iba porušenie základného práva podľa čl. 36 písm. b) ústavy.

Ústavný súd v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou (napr. III. ÚS 376/08, III. ÚS 224/09, II. ÚS 203/2010, III. ÚS 96/2011) zastáva názor, že všeobecný súd zásadne

nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprocené princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod právne normy.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 36 písm. b) ústavy ústavný súd uvádza, že porušenie základného práva priznaného týmto článkom nemôže samo osebe nastať rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (I. ÚS 44/03). O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 36 písm. b) ústavy by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavno-procesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07), čo sa v danom prípade podľa názoru ústavného súdu nestalo.

Sťažovateľ však porušenie ústavno-procesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 50 ústavy nenamietal, čo bolo dôvodom na odmietnutie jeho sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa (zrušenie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Cdo 10/2013 z 27. mája 2014 a vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov právneho zastúpenia) nezaoberal.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2014